

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

453/2010

(Kaikki viittaukset EU-säädöksiin ja direktiiveihin on lyhennetty vain numerotiedoksi)

Laadittu 2015-06-18

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

Kauppanimi

Toimittajan tuotetunniste

MARIFIX SIGNALHORN 15PK

12225

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt

Puhallettavat pillit ja torvet

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys

Marifix System AB

Industrigatan 33

SE-31234 LAHOLM

Ruotsi

+46 43 079 133

info@marifix.se

Puhelinnumero**Sähköpostiosoite**

1.4 Hätäpuhelinnumero

Yleinen hätänumero 112

HUS Myrkytystietokeskus 24 h/vrk, puh. 09-471977 (suora) 09-4711 (vaihde)

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Luokitus 1272/2008:n mukaisesti

Erittäin helposti syttyvä aerosoli (kategoria 1)

2.2 Merkinnät

1272/2008

Varoitusmerkit

Huomiosanat

Vaara

Vaaralausekkeet

H222, H229

Erittäin helposti syttyvä aerosoli. Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa

Turvalausekkeet

P101

Jos tarvitaan lääkinällistä apua, näytä pakkaus tai varoitusetiketti

P102

Säilytä lasten ulottumattomissa

P210

Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä. Tupakointi kielletty

P211

Ei saa suihkuttaa avotuleen tai muuhun sytytyslähteeseen

P251

Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä

P410+P412

Suojaa auringonvalolta. Ei saa altistaa yli 50 °C/ 122 °F lämpötiloille

P501

Hävitä sisältö ja pakkaus paikallinen kierrätyskeskus

2.3 Muut vaarat

Ei merkitystä.

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Tämä tuote koostuu aerosolipakkauksesta, jossa on syttyvää kaasua sisältävää suihkeaerosolia.

3.2 Seokset

Huomaa että taulukossa esitetään täysin puhtaassa muodossa olevien aineosien tunnetut vaarat. Nämä vaarat vähenevät tai poistuvat kun aineosat sekoitetaan tai laimennetaan, vrt. kohta 16d.

Aineosa	Luokituksesta	Pitoisuus
PROPAANI		
CAS-numero 74-98-6 EY-numero 200-827-9 Indeksinumero 601-003-00-5	Flam Gas 1, Press Gas P; H220, H280	25 - 60%
BUTAN		
CAS-numero 106-97-8 EY-numero 203-448-7 Indeksinumero 601-004-00-0	Flam Gas 1; H220	25 - 60%
PENTAANI		
CAS-numero 109-66-0 EY-numero 203-692-4 Indeksinumero 601-006-00-1	Flam Liq 2, <i>Skin Irrit Cron</i> , STOT SE 3 <i>drow</i> , Asp Tox 1, Aquatic Chronic 2; H225, EUH066, H336, H304, H411	1 - 5%

Aineosien luokittelun ja merkintöjen selitykset annetaan kohdassa 16e. Viralliset lyhenteet on painettu normaalilla kirjaimella.

Kursivoidut tekstit ovat spesifikaatioita ja/tai täydentäviä tietoja, joita on käytetty laskettaessa seoksen luokitusta, katso kohta 16b.

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Sisäänhengittäessä

Anna vahingoittuneen levätä lämpöisessä paikassa, jossa on raitis ilma; Jos oireet jatkuvat, viekää hänet lääkäriin.

Silmäkosketus

Huuho silmää useita minutteja haalealla vedellä. Jos ärsytys jatkuu, ota yhtettä lääkäriin, mieluiten silmälääkäriin.

Ihokosketus

Pese iho saippualla ja vedellä.

Nieltäessä

Ei merkityksellinen.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Kylmävauriot. Huumaava tai narkoottinen vaikutus.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Oireenmukainen hoito.

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

Sopivat sammutusaineet

Sammutetaan jauheella, hiilidioksidilla tai vaahdolla.

Epäsopivat sammutusaineet

Ei saa sammuttaa vedellä.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palaessa muodostuu savua, joka sisältää terveydelle haitallisia kaasuja (hiilimonoksidia ja hiilidioksidia).

Aerosoli saattaa räjähtää kuumetessaan yli 50 °C:n lämpötilaan.

Syttyvä kaasu.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Ei sovelleta

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Käytä suositeltuja suojarusteita, katso kohta 8.

Huolehdi hyvästä ilmanvaihdesta.

Pidä ulkopuoliset ja suojaamattomat henkilöt turvallisella etäisyydellä.

Sulje laitteet, jossa on avotulta, sekä hehkuvat tai muuten kuumat laitteet.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ei sovelleta

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Tyhjennä alue ja tuuleta kaasut pois.

Roiskunut neste kuivataan rievulla tai vastaavalla. Pois heitetyt tuotteet jätetään kunnalliseen vaarallisen jätteen keräyspisteeseen.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Henkilökohtaiset suojavarusteet ja jätteenkäsittely: katso kohdat 8 ja 13

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Pidä tuote erillään elintarvikkeista sekä lasten ja eläinten ulottumattomissa.

Älä syö, juo tai tupakoi tilassa, jossa tuotetta käsitellään.

Avotulta, kuumia esineitä, kipinöintiä tai muita syttymislähteitä ei saa olla ympäristössä, jossa tätä tuotetta käsitellään.

Estä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti. Painesäiliö: Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä. Suojaa auringonvalolta. Ei saa altistaa yli 50 °C lämpötiloille.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytetään kuivassa ja viileässä.

Käsiteltävä tiloissa, joissa on hyvä ilmanvaihto.

Säilytettävä hyvin ilmastoidussa tilassa.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Ei merkitystä.

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

8.1.1 Kansalliset raja-arvot, Suomi

Millään aineosilla (katso kohta 3) ei ole työperäisen altistuksen raja-arvoja.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Työntekijöiden suojelemiseksi työssä esiintyviltä vaaroilta on kiinnitettävä huomiota tähän tuotteeseen liittyviin fysikaalisiin vaaroihin (vrt. kappaleet 2 ja 10) EY-direktiivien 89/391 ja 98/24 sekä kansallisen työturvallisuuslainsäädännön mukaisesti.

Tämän tuotteen ominaisuuksien vuoksi suojakäsineitä ei normaalisti tarvita, mutta ne voi ovat olla tarpeen muista syistä, esim. mekaanisten riskien, lämpötilaolosuhteiden tai mikrobiologisten riskien vuoksi.

Ympäristövahinkojen rajoittaminen: katso kohta 12.

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

a) Olomuoto	Muoto: aerosoli
	Väri: väritön
b) Haju	Liutoin
c) Hajukynnys	Ei sovelleta
d) pH	Ei sovelleta
e) Sulamis- tai jäätymispiste	Ei sovelleta
f) Kiehumispiste ja kiehumisalue	Ei sovelleta
g) Leimahduspiste	Ei sovelleta
h) Haihtumisnopeus	Ei sovelleta
i) Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei sovelleta
j) Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	Ei sovelleta
k) Höyrynpaine	Ei sovelleta
l) Höyryntiheys	Ei sovelleta
m) Suhteellinen tiheys	Ei sovelleta
n) Liukoisuus	Ei sovelleta
o) Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi	Ei sovelleta
p) Itsesyttymislämpötila	Ei sovelleta
q) Hajoamislämpötila	Ei sovelleta

r) Viskositeetti	<= 20.5 mm ² /sek
s) Räjähätvyys	Ei sovelleta
t) Hapettavuus	Ei sovelleta

9.2 Muut tiedot

Tietoja ei saatavilla

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

Tuote ei sisällä aineita, jotka voivat johtaa vaarallisiin reaktioihin normaaleissa käsittely- ja käyttöolosuhteissa.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Tuote on stabiili normaaleissa varastointi- ja käyttöolosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Saattaa vapauttaa haihtuvia, syttyviä kaasuja. Vältä käsittelyä lämpö- ja syttymislähteiden läheisyydessä.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Vältä kuumenemista, kipinöitä ja avotulta.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Ei tunnettuja.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Ei mitään normaaleissa olosuhteissa.

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Yleinen ja epäspesifinen myrkyllisyys

Paleltumavammojen vaara.

Haitallisuus terveydelle

Liutinhöyryjen hengittäminen voi aiheuttaa päänsärkyä, pahoinvointia, oksentelua ja myrkytysoireita.

Myrkyllisyys toistuvassa altistumisessa

Toistuva tai pitkäaikainen tuotteen hengittäminen voi vaurioittaa keskushermostoa, maksaa, munuaisia ja keuhkoja.

Syöpää aiheuttavat ominaisuudet

Tämän tuotteen ei ole raportoitu olevan syöpää aiheuttava.

CMR-vaikutukset

Saatavillamme olevan tiedon mukaan tuotteelle ei ole raportoitu mutageenisia, muita geneettisiä tai lisääntymismyrkyllisiä vaikutuksia.

Herkistyminen

Seoksen aineille ei ole raportoitu yliherkkyysoireita.

Syövyttävät ja ärsyttävät vaikutukset

Silmäkosketus voi aiheuttaa polttavaa kipua tai ärsytystä.

Voi vaikuttaa ihoa kuivattavasti ja toistuvassa tai pitkäaikaisessa kosketuksessa voi johtaa ihoärsytykseen.

Vaikutukset harkintakykyyn ja muut psyykkiset vaikutukset

Korkeissa pitoisuuksissa puuduttava tai narkoottinen vaikutus.

Pitkäaikainen sisäänhengitys voi aiheuttaa tajuttomuuden ja/tai kuoleman.

Vaikutukset ihmisen mikroflooraan

Vaikutusta ihmisen mikroflooraan ei voida osoittaa tai se on merkityksetön.

Merkitykselliset myrkylliset ominaisuudet

PROPAANI

LC50 Rotta (Sisäänhengitys) 4h = 658 mg/L inhalation

PENTAANI

LC50 Rotta (Sisäänhengitys) 4h = 364 mg/L inhalation

LD50 Rotta (suun kautta) 24h > 2000 mg/kg oral

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Myrkyllisyys

PROPAANI

LC50 Vesikirppu (Daphnia magna) 48h = 16.3 mg/L

LC50 Kala 96h = 16.1 mg/L

IC50 Levä 72h = 11.3 mg/L

PENTAANI

LC50 Vesikirppu (Daphnia magna) 48h = 9.74 mg/L

Ekologisia vaurioita ei tunneta tai niitä ei ole odotettavissa normaalissa käytössä.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Tiedot pysyvyydestä ja hajoavuudesta puuttuvat.

12.3 Biokertyvyys

Tiedot biokertyvyydestä puuttuvat.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Tietoja tuotteen liikkuvuudesta ympäristössä ei ole.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Kemikaaliturvallisuusraporttia ei ole laadittu.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Ei mainittu

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Tuotetta koskeva jätteenkäsittely

Tuote on erittäin helposti syttyvä, joten jätettä on käsiteltävä vaarallisena tavarana, ellei sitä ole käsitelty tämän vaaran poistamiseksi.

Huomioi myös paikalliset jätteenkäsittelyohjeet.

Painesäiliö; pakkausta ei saa asettaa lämpöön tai heittää talousjätteisiin.

Luokitus 2006/12:n mukaisesti

Suosittelut jättekoodit: 14 06 03 Muut liuottimet ja liuotinseokset.

Suosittelut jättekoodit: 15 01 04 Metallipakkaukset.

Tuotteen kierrätys

Ylimääräinen, vanha tai likaantunut tuote viedään jätteenkäsittelyyn.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

Tämän tuotteen kuljetuksen oletetaan tapahtuvan ainoastaan maanteitse tai rautateitse, ja täten vain ADR/RID-kuljetussäännökset pätevät. Jos tarkoituksena on käyttää muita kuljetustapoja, tulee ottaa yhteyttä tämän käyttöturvallisuustiedotteen julkaisijaan.

14.1 YK-numero

1950

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

AEROSOLER

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Luokka

2: Kaasut

Luokituskoodi (ADR/RID)

5F:

Lisävaara (IMDG)

Lipukkeet

14.4 Pakkausryhmä

Pakkausryhmä: Ei sovelleta

14.5 Ympäristövaarat

Ei sovelleta

14.6 Erityiset varoimet käyttäjälle

Tunnelirajoitukset

Tunnelikategoria: D.

14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Ei sovelleta

14.8 Muut kuljetustiedot

Kuljetusluokka: 2; Suurin kokonaismäärä kuljetusyksikköä kohden 333 kg tai 333 litraa.

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Ei sovelleta.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Arviointia 1907/2006 Liitteen I.

KOHTA 16: MUUT TIEDOT

16a. Tarkistetun käyttöturvallisuustiedotteen tapauksessa selkeä maininta siitä, mitä muutoksia tiedotteen edelliseen versioon on tehty, ellei tätä tietoa ole annettu toisaalla tiedotteessa, sekä tarvittaessa selvitys muutoksista. Aineen tai seoksen toimittajan on säilytettävä muutoksia koskeva selvitys ja toimitettava se pyynnöstä

Tämän dokumentin muutokset

Tämä on ensimmäinen versio.

16b. käyttöturvallisuustiedotteessa käytettyjen lyhenteiden ja akronyymien selitykset

Täydelliset vaaraluokka- ja kategoriakooditekstit on mainittu kappaleessa 3

Flam Gas 1	Erittäin helposti syttyvä kaasu (Kategoria 1)
Press Gas P	Puristettu kaasu
Flam Liq 2	Syttyvä neste (kategoria 2)
Skin Irrit Cron	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua
STOT SE 3drow	Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen (Kategoria 3, narkoottiset vaikutukset)
Asp Tox 1	Aspiraatiovaara (kategoria 1)
Aquatic Chronic 2	Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia (krooninen kategoria 2)

Kattava kappaleessa 2 mainittujen vaarojen määrittely

Flam Aerosol 1

Aerosoli, kategoria 1. Sisältää ≥ 85 % syttyviä ainesosia ja palamislämpö on ≥ 30 kJ/g. Tuote on määriteltävä vaahdoksi tai sumutteeksi

Kohdan 14 lyhenteiden selitykset

ADR Eurooppalainen sopimus vaarallisten aineiden kansainvälisistä maantiekuljetuksista

RID Kansainvälisiä vaarallisten aineiden rautatiekuljetuksia koskevat määräykset

Tunnelirajoituskoodi D: Läpikulku kielletty tunnelikategorian D ja E tunneleissa.

Kuljetusluokka: 2; Suurin kokonaismäärä kuljetusyksikköä kohden 333 kg tai 333 litraa.

16c. Tärkeimmät kirjallisuusviitteet ja tietolähteet

Tietolähteet

Perustiedot vaarojen laskemiseksi on ensisijaisesti otettu virallisesta eurooppalaisesta luokitusluettelosta, 1272/2008 Liitteen I, päivitettyinä 2015-06-18.

Kun tällaisia tietoja ei ole ollut saatavilla on toissijaisesti käytetty dokumentaatiota, johon tämä virallinen luokitus perustuu, esim. IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). Kolmanneksi on käytetty tunnetuilta kansainvälisiltä kemikaalitoimittajilta saatuja tietoja ja neljänneksi muuta saatavilla olevaa tietoa, esim. muiden yritysten käyttöturvallisuustiedotteita tai voittoa tavoittelemattomilta organisaatioilta saatuja tietoja, jolloin asiantuntija on arvioinut lähteen luotettavuuden. Jos luotettavaa tietoa ei kuitenkaan ole saatu, vaarat on arvioinut asiantuntija samankaltaisten aineiden ominaisuuksien perusteella ja 1907/2006:ssa ja 1272/2008:ssa esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

Täydelliset tässä käyttöturvallisuustiedotteessa mainittujen säädösten tekstit

453/2010 KOMMISSION ASETUS (EU) N:o 453/2010, annettu 20 päivänä toukokuuta 2010, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH) muuttamisesta

- 1272/2008 ASETUKSET EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksista, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta
- 89/391 NEUVOSTON DIREKTIIVI, annettu 12 päivänä kesäkuuta 1989, toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä
- 98/24 NEUVOSTON DIREKTIIVI 98/24/EY, annettu 7 päivänä huhtikuuta 1998, työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemisesta työpaikalla esiintyviin kemiallisiin tekijöihin liittyviltä riskeiltä (neljästoista direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi)
- 2006/12 EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2006/12/EY, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2006, jätteistä
- 1907/2006 EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta Liitteen I

16d. Seosten osalta maininta siitä, mitä menetelmää käytettiin asetuksen (EY) N:o 1272/2008 9 artiklassa tarkoitettujen tietojen arvioinnissa luokitusta varten

Seoksen vaarojen laskenta on suoritettu todistusnäytön arviointina käyttäen asiantuntijoiden arvioita 1272/2008 Liitteen I:n mukaisesti, tarkastellen kaikkia saatavilla olevia seoksen vaarojen määrittämistä koskevia tietoja yhdessä ja 1907/2006 Liitteen XI:n mukaisesti.

16e. Luettelo merkityksellisistä vaaralausekkeista ja/tai turvalausekkeista

Kohdassa 3 mainittujen, GHS:n/CLP:n mukaisten vaaroja osoittavien merkintöjen täydelliset tekstit

- H220 Erittäin helposti syttyvä kaasu
- H280 Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa
- H225 Helposti syttyvä neste ja höyry
- EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua
- H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta
- H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin
- H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia

16f. Ohjeet työntekijöille tarkoitettusta asianmukaisesta koulutuksesta, jolla taataan ihmisten terveyden ja ympäristön suojele

Muut asiaa koskevat tiedot

Tietoa tästä dokumentista

Tämän käyttöturvallisuustiedotteen laatimiseen on käytetty KemRisk®-ohjelmaa, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Ruotsi.